

Program Wychowawczo-Profilaktyczny **Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Nakli**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471 oraz z 2009 r. Nr 114, poz. 946).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583, 1116, 1700 i 1730)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730 i 2089)
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24, 218 i 1700)
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, 764, 1700, 1812 i 1855)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276 oraz z 2022 r. poz. 1855)
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenie jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. Poz. 1449)
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2022/2023
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Nakli.

Ponadto wykorzystano:

- ⑩ Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej *„Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).
- Rekomendacje MEiN dotyczące pomocy i wsparcia dzieci z Ukrainy i ich rodziców/ opiekunów

Jak rozmawiać z dziećmi i uczniami na temat sytuacji w Ukrainie – rekomendacje dla nauczycieli i pedagogów szkolnych.

I. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,

- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022,
- wniosków i analiz pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym.

Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

II. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”).

III. SYLWETKA ABSOLWENTA

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Nakli przygotowuje uczniów do funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka.

Absolwent Szkoły Podstawowej w Nakli:

1. Jest odpowiedzialny:

- umie podejmować działania i przewidywać ich konsekwencje
- umie rozwiązywać problemy
- cieszy się z sukcesów i potrafi akceptować porażki
- zna swoje słabe strony i potrafi nad nimi pracować
- umie dokonać samooceny

2. Jest krytyczny:

- selekcjonuje i porządkuje zdobyte informacje, ocenia ich przydatność do określonego celu

3. Jest prawy:

- umie odróżniać dobro od zła
- zna normy dobrego zachowania się i według nich stara się postępować
- zna symbole narodowe, regionalne i wie jak się wobec nich zachować

4. Jest otwarty:

- łatwo nawiązuje kontakty z rówieśnikami
- umie współdziałać w grupie
- prezentuje swój punkt widzenia i rozważa poglądy innych
- jest dobrym organizatorem
- jest pogodny
- stara się pozytywnie patrzeć na świat
- wierzy w siebie

5. Jest aktywny:

- posiada zainteresowania i rozwija je na miarę swoich możliwości
- ma swoje upodobania jako twórca i odbiorca sztuki
- wykazuje się samodzielnością

6. Jest świadomy swoich praw i obowiązków:

- zna swoją wartość,
- zna i respektuje prawa innych ludzi

7. Jest ciekawy świata:

- stara się poszerzać swoje wiadomości korzystając z różnych źródeł
- lubi i chce się uczyć
- wrażliwy na piękno przyrody (świadomość ekologiczna)

8. Jest tolerancyjny:

- rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym
- jest wrażliwy na potrzeby innych

IV. CELE OGÓLNE

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,

2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),

4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,

- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”).

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,

- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,

4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,

5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, tabletu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
 - uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
 - uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

V. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
 - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
 - nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
 - motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
 - stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
 - inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
 - stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),
 - dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
 - dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać

uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),

- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykle rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców i pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID19,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,

- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach w szkole oraz poza nią
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
 - zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sanepidem
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Rodzice:

- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VI. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH W ROKU SZKOLNYM 2022/2023 (załącznik nr 1 do programu)

SZCZEGÓLWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Obszar rozwoju intelektualnego:

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych. W roku szkolnym 2022/2023 przyjęto standard: 75% uczniów uczestniczy w szkolnych kołach zainteresowań i innych formach aktywności.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Przyjęto standard: 97% uczniów systematycznie realizuje obowiązek szkolny.

Obszar rozwoju społecznego:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie 3 godzin zajęć integracyjnych w klasie I.
2. Reintegracja w klasach wyższych. Przeprowadzenie 7 godzin zajęć.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm. W roku szkolnym 2022/2023 przyjęto standard: powyżej 95% uczniów przestrzega szkolnych norm i zasad.
4. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
 - w terminie do 15.10.2022 r. samorząd uczniowski wyłoni radę wolontariatu,
 - rada wolontariatu opracuje program szkolnego wolontariatu do 30.10.2022 r.

Obszar rozwoju fizycznego:

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W I półroczu wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 3 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
3. 100% uczniów jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
4. 100% uczniów zna reguły sanitarne obowiązujące w czasie epidemii COVID-19.
5. 100% uczniów zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej.

Obszar rozwoju emocjonalnego:

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych w klasach na temat dokonywania właściwej samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji, uzdolnień i talentów.
3. Przeprowadzenie cyklu zajęć kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji.
4. 100% uczniów potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony.
5. 98% uczniów potrafi wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

Obszar rozwoju duchowego:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Do 30.09.2022 r. wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w programie wychowawczo-profilaktycznym oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.

W roku szkolnym 2022/2023- 90% uczniów w swoich zachowaniach kieruje się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Zestawy zadań edukacyjnych długofalowych	Cele wychowawcze (dla dzieci od 6 do 10 roku życia) – jako rezultatu pracy wychowawczej nauczyciela	Proces wychowawczy
<i>I. Rozwijanie samowiedzy</i>	<i>Uczę się siebie, poznaję siebie, wiem o sobie</i>	<i>Sytuacje wychowawcze</i>
1. Odkrywanie własnej odmienności i indywidualności	Wiem, że jestem człowiekiem: myślę, posługuję się pamięcią, czuję, przeżywam, rozwijam się duchowo i fizycznie, lubię siebie. Jestem chłopcem lub dziewczynką. Rozpoznaję cechy własnej płci. Jestem Polką/ Polakiem i wiem, co to oznacza. Znam swoje imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz adres zamieszkania. Wiem, czym się różnię od innych osób. Prowadzę swój album fotograficzny. Obserwuję jak się zmieniam	Rozmowy, odgrywanie scenek, gry dramatyczne, opowiadanie o sobie. Zabawy. Gromadzenie informacji na swój temat. Oglądanie fotografii rodzinnych. Ćwiczenia na rozwijanie zmysłów, pamięci, wyobraźni
2. Rozwijanie dbałości o własny wygląd i zdrowie.	Mam własny gust, wiem, w czym jest mi do twarzy. Potrafię się ubrać i zachować stosownie do sytuacji. Umiem zachować higienę swojego ciała	Analizowanie czasopism. Zabawy tematyczne. Organizowanie spotkań z pielęgniarką, lekarzem
3. Budzenie zainteresowań osobistych. Odkrywanie uzdolnień, możliwości i własnej wartości oraz godności. Stwierdzanie możliwości sterowania własnym życiem	Mam ulubione książki, hobby i zajęcia. Lubię się uczyć i lubię szkołę. Wiem też, które rzeczy potrafię dobrze wykonać, a co mi się jeszcze nie udaje i muszę nad tym pracować. Umiem decydować w sprawach związanych z moją nauką szkolną, spędzaniem wolnego	Wspólne czytanie, słuchanie pięknego czytania nauczyciela. Zwiedzanie szkoły. zabawy. Rozwiązywanie problemów wymagających podjęcia decyzji przez dziecko. Rozmowy na interesujące dzieci tematy.

	czasu, czytaniem lektury.	
II. Rozwijanie wewnętrznej niezależności i integralności	<i>Uczę się żyć w wolności, wybierać i odróżniać to, co jest dobre, od tego co jest złe</i>	<i>Sytuacje wychowawcze</i>
1. Budowanie systemu i hierarchii wartości.	Potrafię odróżnić w zachowaniach otaczających mnie ludzi i w codziennych zdarzeniach to, co jest dobre i przyjazne, pożyteczne od rzeczy złych, zbędnych i szkodliwych, piękno od brzydoty.	Rozwiązywanie problemów osobistych dzieci, związanych z ich funkcjonowaniem w szkole i problemów o charakterze społecznym, ważnych dla całej grupy. Obserwacja wyglądu otoczenia ulicy, witryn sklepowych, wystroju szkoły, klasy, analizowanie wprowadzania zmian
2. Decydowanie o sobie zgodnie z systemem wartości. Dokonywanie wyborów. Stawianie celów i samodzielne dobieranie do nich sposobów realizacji.	Wiem, co szkodzi mojemu zdrowiu fizycznemu i psychicznemu. Wiem, co jest szkodliwe dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Potrafię wyrazić akceptację wobec rzeczy dla mnie dobrych i mówić „nie”, gdy rozpoznaję zagrożenie. Potrafię dobrać sobie przyjaciół i odmówić przyjaźni osobom, które postępują nieuczciwie.	Organizowanie obserwacji najbliższego środowiska przyrodniczego. Ocena działalności ludzi w środowisku. Ocenienie zachowań fikcyjnych i rzeczywistych postaci. Prowadzenie rozmów na temat zagrożeń dla zdrowia i życia
3. Dostrzeganie, rozumienie i uznawanie własnych potrzeb, swojej niezależności.	Nazywam swoje potrzeby w domu i w szkole. Wiem już, że nie mogą być one zaspokajane kosztem innych osób. Nie daję sobą manipulować – dla nieuczciwych spraw – przez kolegów ze szkoły i podwórka.	Zabawy w role. Podejmowanie decyzji i dokonywanie wyborów, ćwiczenie umiejętności odmawiania w sytuacjach odgrywanych w roli.
4. Rozumienie i szanowanie własnej autonomii oraz wolności w związku z szanowaniem niezależności i wolności innych osób.	Chcę być lubiany i szanowany. Potrafię wyrazić swoje oczekiwania i potrzeby. Zachowuję się w szkole, w domu i poza nim w sposób nienaruszający wolności i niezależności innych osób. Respektuję ich potrzeby i prawa. Potrafię rozwiązywać sytuacje konfliktowe za pomocą rozmów a nie siły.	Organizowanie negocjacji i rozmów w sytuacjach, gdy dochodzi do prawdziwego konfliktu. Organizowanie dialogu w sytuacjach problemowych. Ustalanie reguł współistnienia społecznego
5. Dostrzeganie i rozumienie związków z innymi ludźmi, granic własnych możliwości i wolności.	Gdy mam problem do rozwiązania, nie wybucham złością i krzykiem, lecz staram się znaleźć wyjście z sytuacji. Wiem, gdzie szukać pomocy.	Ćwiczenie w zabawie wyrażania potrzeby pomocy przez dziecko. Wspólne rozwiązywanie problemów poznawczych, społecznych,

	Nie wstydzę się wyrażania potrzeby pomocy.	emocjonalnych.
6. Uzyskiwanie klarownego obrazu siebie jako członka społeczności: rodziny, szkoły, mieszkańca, pracownika, obywatela. Poznawanie otaczającego świata.	Znam historię mojej rodziny. Wiem, jakie imiona noszą moi rodzice i dziadkowie, także rodowe nazwisko mojej mamy. Wiem, czym się zajmują moi rodzice, gdzie pracują, czym się interesują. Wiem, jakie są moje prawa i obowiązki jako członka rodziny i społeczności szkolnej. Znam swoje najbliższe środowisko (wieś, gminę). Wiem, jakie zakłady tu pracują, jakie zabytki i ciekawe zjawiska się tu znajdują. Potrafię powiedzieć, co ciekawego znajduje się w moim regionie.	Organizowanie zajęć edukacyjnych z udziałem rodziców, dziadków, pracowników pobliskich zakładów i instytucji, starszych uczniów, absolwentów szkoły. Organizowanie zajęć w terenie: w instytucjach, w bibliotekach, w parkach, poza miastem. Wycieczki do pobliskich miejscowości.
7. Tworzenie właściwych relacji z otoczeniem, obejmujących sferę poznawczą i uczuciową	Wiem, jak się nazywają moi nauczyciele i dyrektor szkoły. Znam nazwiska i imiona moich kolegów w klasie. Wiem, czym się interesują moi koledzy w klasie, a oni znają moje zainteresowania. Staram się jak najlepiej reprezentować swoim zachowaniem. Jestem taktowny i koleżeński. Gdy tylko potrafię, pomagam kolegom w nauce. W miarę swoich możliwości pomagam ludziom, szczególnie, gdy osobą potrzebującą pomocy jest ktoś niepełnosprawny lub młodsze dziecko. Swoim zachowaniem nie narażam innych osób na cierpienie. Dbam o porządek w miejscach, w których przebywam. Potrafię wspólnie z kolegami zorganizować coś pożytecznego dla naszej klasy, a nawet szkoły.	Organizowanie spotkań i wywiadów z pracownikami szkoły. Organizowanie wymiany poglądów na temat zainteresowań dzieci. Organizowanie zespołów wzajemnej pomocy w nauce, klubów zainteresowań. Przydzielanie stałych zadań w klasie. Wykonywanie projektów edukacyjnych mających służyć całej klasie, np. ulepszenie czegoś, poprawienie estetyki, założenie kącika lektury, miejsca do relaksu itp.
8. Rozwijanie zainteresowań, umiejętności organizacji uczenia się, zamiłowania do poszukiwania, zgłębiania, dociekania prawdy, fascynacji pięknem	Systematycznie czytam książki wypożyczone w bibliotece szkolnej, ponieważ lubię czytać. Prowadzę własną biblioteczkę domową. Wspólnie z kolegami opiekuję się założoną przez nas biblioteką	Wspólne wyprawy do biblioteki szkolnej. Organizowanie dyskusji na temat ciekawych książek, filmów, przedstawień teatralnych. Organizowanie swobodnej twórczości literackiej, plastycznej,

	<p>klasową. Pracuję w klasowym teatryku. Uczestniczę w prowadzeniu klasowej kroniki. Jestem jednym z redaktorów gazety klasowej. Czytam moje ulubione czasopismo dla dzieci. Lubię się uczyć i mam już swoje ulubione tematy. Wypróbuję swoje sposoby uczenia się, np. gdy nie potrafię wyjaśnić czegoś słowami lub zapamiętać, mogę to narysować lub namalować. Wiem, co pomaga, a co przeszkadza w nauce. Potrafię skoncentrować się na jednej czynności, gdy się uczę lub pracuję. Lubię chodzić do kina i teatru na spektakle dla dzieci. Potrafię opowiedzieć, co mnie zainteresowało, a z czym się nie zgadzam. Lubię podglądać i obserwować świat przyrody, prowadzę własny album przyrodniczy, w którym notuję swoje obserwacje i pytania. Piszę pamiętnik.</p>	<p>ruchowej, muzycznej. Dyskusje na ulubione tematy dzieci. Prowadzenie gazety klasowej, poradnika jak się uczyć i bawić. Wspólne wyprawy do kina, teatru, oglądanie programów telewizyjnych dla dzieci, słuchanie radia, słuchanie muzyki. Organizowanie doświadczeń, badań i obserwacji przyrodniczych. Nawiązywanie kontaktu z instytucjami i organizacjami kulturalno-oświatowymi.</p>
III. Wzmacnianie poczucia wpływu i sprawstwa	Uczę się żyć coraz lepiej, mądrzej i bardziej odpowiedzialnie	Sytuacje wychowawcze
1. Rozwijanie kreatywnej postawy wobec siebie i otaczającej rzeczywistości.	Wiem, że problemy można rozwiązywać na wiele różnych sposobów. Rozwijam umiejętność wykonywania zadań, poszukuję nowych sposobów. Wymyślam różne rebusy, łamigłówki i zagadki, skecze i gry. Lubię marzyć, dociekać prawdy, opowiadać baśnie i inne niezwykle historie.	Rozwiązywanie problemów mających wiele rozwiązań. Poszukiwanie rozwiązań niespotykanych, oryginalnych, łączących działalność: językową, ruchową, plastyczną, matematyczną, muzyczną
2. Rozwijanie umiejętności komunikowania się, poszukiwania i interpretowania informacji w postawie otwartej, ale jednocześnie krytycznej.	Zależy mi na skutecznym porozumiewaniu się z innymi ludźmi. Lubię na interesujące mnie tematy. Umieję słuchać i zadawać pytania. Wiem, jakie informacje mogę znaleźć w bibliotece szkolnej, w encyklopediach. Uczę się posługiwać komputerem. Uczę się języka obcego. Wiem, że	Rozwiązywanie problemów komunikacyjnych za pomocą technik dramowych. Rozwiązywanie problemów poznawczych wymagających korzystania z zasobów biblioteki szkolnej, współpracy z organizacją itp.

	należy ostrożnie przyjmować różne informacje, bo nie wysokie muszą być prawdziwe.	
3. Rozwijanie sprawności i samodzielności życiowej.	Potrafię zorganizować, a nawet wymyślić zabawę lub inne interesujące zajęcia dla siebie i kolegów. Potrafę załatwić sprawę w sekretariacie szkoły, na poczcie, zrobić zakupy, poprosić o pomoc medyczną dla siebie lub innej osoby w razie nagłej potrzeby	Rozwiązywanie problemów wymagających załatwienia jakiejś sprawy w sekretariacie lub w innym urzędzie. Wyprawa do ośrodka zdrowia. Ćwiczenie pierwszej pomocy w prostych sytuacjach.
4. Branie odpowiedzialności za swoje wybory, za własną naukę, za własny rozwój.	Dostrzegam już i rozumiem, że istnieje związek między moimi sukcesami i porażkami w domu i w szkole a moim zachowaniem, traktowaniem moich zadań i innych ludzi oraz ilością włożonej pracy. Potrafię wyciągać wnioski z niepowodzeń doprowadzam do końca czynności związane z moją pracą w szkole i w domu.	Organizowanie samooceny dotyczącej wykonania zadania, zachowania w zespole. Analizowanie wyników, formułowanie wniosków samodzielnie przez uczniów.
5. Samodoskonalenie i autokreacja. Przekraczanie własnych granic w sferze intelektualnej, emocjonalnej i sprawności fizycznej.	Potrafię zaprezentować wytwór swojej pracy np. ilustrację, gazetkę, opowiadanie, ciekawy pomysł na rozwiązanie zadania. Biorę udział w szkolnych konkursach. Potrafię zaciekawiać innych swoimi zainteresowaniami i podzielić się z innymi swoimi osiągnięciami. Zależy mi na przezwyciężaniu moich problemów (np. strachu, nieśmiałości, zazdrości, niesłowności i innych). Umiem pływać, jeździć na rowerze, grać w piłkę. Uczę się tańczyć.	Rozwiązywanie nowych nieznanych problemów za pomocą technik synektycznych, teatralnych. Organizowanie konkursów, prezentacji, dokonań, zawodów, itp. Organizowanie spotkań towarzyskich: obchodzenie urodzin, imienin w klasie, Dnia Matki, Dnia Babci, itp.
Zestawy zadań edukacyjnych długofalowych	Cele wychowawcze (dla dzieci i młodzieży od 10 do 15 roku życia) – jako rezultatu pracy wychowawczej nauczyciela	Proces wychowawczy
<i>Rozwijanie samowiedzy</i>	<i>Uczę się siebie, poznaję siebie, wiem o sobie</i>	<i>Sytuacje wychowawcze</i>
1. Odkrywanie własnej odmienności i indywidualności	Uczeń coraz lepiej rozumie, co dzieje się w nim samym w związku z tym, że się zmienia,	Rozwiązywanie problemów o charakterze emocjonalnym pozwalające na odgrywanie,

	dorośleje, wyrasta. Uczeń analizuje swoje emocje, sposób myślenia i zachowania. Potrafi przewidywać własne reakcje i panować nad nimi. Rozumie coraz lepiej, że może się rozwijać i że może mieć na to wpływ. Stara się akceptować swoje doświadczenia i siebie samego. Potrafi analizować swoje mocne i słabe strony. Potrafi nazwać swoje indywidualne cechy charakteru i wyglądu.	przeżywanie i analizowanie emocji. Doświadczenia z rozwijaniem zmysłów. Drama, elementy pedagogiki zabawy.
2. Rozwijanie dbałości o własny wygląd i zdrowie	Uczeń wie, co sprzyja, a co zagraża zdrowiu. Rozróżnia pojęcia: higiena ciała i higiena umysłu i przestrzega zasad higienicznego trybu życia. Potrafi zorganizować swoją pracę i miejsce pracy zgodnie z zasadami higieny. Przestrzega przepisów bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą, unika niebezpiecznych miejsc i ludzi zagrażających jego zdrowiu i życiu. Doskonali umiejętności dbania o swoje zdrowie i estetyczny wygląd. Nie naraża innych na niebezpieczeństwo.	Rozwiązywanie problemów wymagających zastosowania w praktyce: wiedzy teoretycznej, instrukcji, przepisów. Dyskusje, rozmowy z ekspertami, wywiady, prelekcje, słuchanie wypowiedzi autorytetów w sprawach zdrowia i bezpieczeństwa.
3. Budzenie zainteresowań osobistych. Odkrywanie uzdolnień, możliwości i własnej wartości oraz godności.	Uczeń ma swoje ulubione przedmioty związane z zainteresowaniami. Odkrywa radość z przeczytania lektury, twórczości plastycznej, muzycznej, teatralnej, uprawiania sportu. Potrafi wybrać zajęcia pozalekcyjne, lekturę, towarzystwo kolegów, metodę pracy, rodzaj rozrywki, sposób spędzania czasu. Posiada już jasne poczucie swoich osobistych zainteresowań	Dyskusje, debaty, prelekcje. Wspólne przeżywanie, tworzenie. Rozwiązywanie problemów poznawczych. Analizowanie osobistych zainteresowań, inicjowanie wymiany doświadczeń uczniów.
II. Rozwijanie wewnętrznej niezależności i integralności	Uczę się żyć w wolności, wybierać i odróżniać to, co jest dobre, od tego co jest złe	Sytuacje wychowawcze
1. Budowanie systemu i hierarchii wartości.	Uczeń wyraziście nazywa, odróżnia i ocenia postawy	Rozwiązywanie problemów o charakterze etycznym i

	<p>pożądane i niepożądane zachowanie własne i innych ludzi. Wskazuje i potrafi analizować przykłady cenionych w życiu rodzinnym, społecznym, narodowym – ważnych wartości. Postępuje zgodnie z tymi wartościami. Potrafi wymienić i analizować własne obowiązki i ich źródła oraz ocenić ich wypełnianie. Wypełnia swoje obowiązki z przekonaniem o ich zasadności. Potrafi wyjaśnić, odwołując się do własnych doświadczeń i przekonań, pojęcia: dobro, piękno, sprawiedliwość, uczciwość, zaufanie, solidarność, pracowitość, odpowiedzialność, uczciwość, tolerancja. Potrafi wskazać wzorce osobowe godne naśladowania.</p>	<p>społecznym związanych z lekturą, wydarzeniami gospodarczymi, politycznymi itp. Prowadzenie „studium przypadku” np. zdarzenia, biografii znanej postaci. Rozwiązywanie problemów wymagających analizowania i wartościowania, odwołania do autorytetu moralnego, etycznego. Organizowanie obserwacji zjawisk społecznych w najbliższym otoczeniu. Organizowanie debat, przygotowanie głosu w dyskusji</p>
<p>2. Decydowanie o sobie zgodnie z systemem wartości.</p> <p>Dokonywanie wyborów.</p> <p>Stawianie celów i samodzielne dobieranie do nich sposobów realizacji.</p>	<p>Porównuje wzorce osobowe ze swoimi postawami i wartościami, formułuje wnioski ważne dla siebie. Potrafi zaplanować cele osobiste – respektując wartości moralne, etyczne, materialne, poznawcze – w odniesieniu do najbliższych zamiarów. Umie formułować cel swojej pracy. Potrafi dostrzec problem, nazwać go i wybrać sposób rozwiązania. Potrafi odrzucić niekorzystną, szkodliwą propozycję spędzania czasu, doboru towarzystwa. Potrafi uzasadnić swój wybór, wyjaśnić skutki wyboru. Potrafi przeciwstawić się niesprawiedliwości, niesłusznej opinii, ma własne zdanie w takich sytuacjach.</p>	<p>Wykonywanie zespołowych i indywidualnych projektów edukacyjnych na tematy ważne dla uczniów. Przekształcanie w twórczy sposób naturalnie zaistniałych sytuacji (np. za pomocą dramy). Analizowanie przykładów zdarzeń i postaw.</p>
<p>3. Dostrzeganie, rozumienie i uznawanie własnych potrzeb, swojej niezależności.</p>	<p>Uczeń rozróżnia potrzeby człowieka biologiczne, intelektualne, psychiczne, moralne. Potrafi określać swoje potrzeby w zakresie bezpieczeństwa, miłości,</p>	<p>Rozmowy tematyczne, Indywidualne rozmowy na temat potrzeb uczniów, Swobodna twórczość.</p>

	akceptacji, współpracy, rekreacji. Zna swoje prawa w szkole i w rodzinie. Potrafi wyrażać swoje potrzeby.	
4. Rozumienie i szanowanie własnej autonomii oraz wolności w związku z szanowaniem niezależności i wolności innych osób.	Uczeń zna i rozumie pojęcie asertywności, potrafi zachować się asertywnie. Potrafi współdziałać z innymi osobami w celu zaspokajania potrzeb intelektualnych, poczucia bezpieczeństwa, twórczości itp. Szanuje poglądy innych osób i potrzeby osób niepełnosprawnych, nieśmiałych, słabych. Rozumie sens i znaczenie reguł postępowania, szanuje ustalone reguły, uczestniczy w ich ustalaniu. Wychodzi naprzeciw ludziom potrzebującym wsparcia.	Treningi asertywności- zajęcia Rozwiązywanie problemów o charakterze społecznym, ważnych dla danego zespołu. Organizowanie zabaw, gier zespołowych, wymagających określania i respektowania zasad i reguł, hierarchii norm.
5. Dostrzeganie i rozumienie związków z innymi ludźmi, granic własnych możliwości.	Potrafi rozpoznać i obiektywnie ocenić możliwości działania i własną zależność od umiejętności i własnej sprawności. Potrafi docenić i szanować pracę i poświęcenie innych osób: rodziców, członków rodziny, pracowników szkoły, przyjaciół, itp.	Wspólne realizowanie projektów edukacyjnych przez: uczniów, nauczycieli, rodziców, uczniów i absolwentów szkoły, uczniów różnych klas, na tematy ważne dla uczniów np. ekologiczne, ekonomiczne, historyczne, itp.
III. Budowanie własnej tożsamości	Uczę się rozumieć świat, szukam w nim miejsca dla siebie	Sytuacje wychowawcze
1. Uzyskiwanie klarownego obrazu siebie jako członka społeczności, rodziny, szkoły, mieszkańca, obywatela. Poznawanie otaczającego świata	siebie jako członka społeczności, rodziny, szkoły, mieszkańca, obywatela. Poznawanie otaczającego świata. Uczeń jest świadomy swojej przynależności do rodziny, społeczeństwa, narodu. Rozumie każde z tych pojęć. Swoim zachowaniem i postawą potrafi wyrazić przywiązanie, okazać szacunek i troskę o najbliższych. Potrafi określić swoją rolę w rodzinie i społeczności szkolnej. Potrafi wyjaśnić pojęcia: tożsamość narodowa, społeczna,	Wspólne imprezy klasowe: rozmowy uczniów z nauczycielami na wybrane tematy. Organizowanie stałej opieki nad ważnym miejscem lub obiektem. Organizowanie święta klasy: opracowywanie scenariusza uroczystości, planowanie zadań i ich realizowanie poprzez zajęcia edukacyjne. Organizowanie sprzątnięcia szkoły i pobliskiej okolicy. Redagowanie artykułów do gazety szkolnej, klasowej lub kroniki

	<p>kulturowa, społeczność, ojczyzna, obywatel, demokracja, państwo. Potrafi wyjaśnić związki swojego życia i rodziny z szerszą rzeczywistością społeczną, zjawiskami zachodzącymi w społeczeństwie. Rozpoznaje i nazywa wartości kulturowe. Rozumie i szanuje tradycje rodziny, szkoły, regionu i narodu. Zna miejsca Pamięci Narodowej w swojej miejscowości i w regionie. Potrafi godnie zachować się w miejscach Pamięci Narodowej, kultu religijnego. Umie reprezentować walory swojej szkoły, miasta, regionu, kraju ojczystego.</p>	
<p>2. Tworzenie właściwych relacji z otoczeniem, obejmujących sferę poznawczą i uczuciową.</p>	<p>Uczeń potrafi bezkolizyjnie funkcjonować w grupie i doceniać pomoc wzajemną. Potrafi uczestniczyć w pracy zespołowej. Potrafi współdziałać i współzawodniczyć. Potrafi przyjmować role i zadania ważne dla grupy i rodziny i być za nie odpowiedzialny. Zna i respektuje reguły i normy zachowania w zespole. Zachowuje się etycznie. Respektuje szkolne regulaminy i zasady współżycia, dotrzymuje terminów i umów.</p>	<p>Nauka w zespołach. Organizowanie samopomocy, "grup wsparcia" w nauce. Przydzielenie stałych zadań: np. pomocy w bibliotece szkolnej, redagowania gazetki szkolnej Organizowanie imprez i przyjemności dla dzieci .</p>
<p>3. Rozwijanie: zainteresowań, umiejętności organizacji uczenia się, zamiłowania do poszukiwania, dociekania prawdy, fascynacji pięknem.</p>	<p>Uczeń charakteryzuje się postawą pracy, troszczy się o wynik swoich działań. Lubi czytać. Coraz lepiej rozumie swój sposób myślenia, uczenia się. Lubi się uczyć: ćwiczy pamięć, wyobraźnię, uwagę, umiejętność obserwacji. Posiada jasne poczucie swoich umiejętności i metod działania. Pracuje w samorządzie, uczestniczy w zajęciach koła zainteresowań. Rozwija swoje hobby. Docenia wartość wspólnego uczenia się w</p>	<p>Organizowanie debat, dyskusji literackich, spotkań z pisarzami. Oglądanie filmów, sztuk teatralnych, słuchanie muzyki. Organizowanie lekcji recytacji. Organizowanie inscenizacji klasowych. Rozwiązywanie wspólnie z nauczycielami złożonych problemów poznawczych mających wiele rozwiązań, wymagających negocjacji, badań i doświadczeń. Wspólne wyprawy np. do muzeum, na wystawy, koncerty. Swobodna</p>

	<p>zespole. Jest wrażliwy na problemy poznawcze, potrafi sformułować hipotezę i poszukiwać argumentów. Odczuwa przyjemność i satysfakcję z kontaktów z literaturą, plastyką, muzyką. Ma poczucie umiaru i delikatności w manifestowaniu swoich zainteresowań. Potrafi się skoncentrować na zadaniu i przeżyciu estetycznym.</p>	<p>twórczość literacka, plastyczna, ruchowa, muzyczna, itp</p>
Wzmacnianie poczucia wpływu i sprawstwa	Uczę się żyć coraz lepiej, mądrzej i bardziej odpowiedzialnie	Sytuacje wychowawcze
1. Rozwijanie kreatywnej postawy wobec siebie i otaczającej rzeczywistości.	<p>Uczeń aktywnie poszukuje nowych sposobów uczenia się, podejmuje próby rozwiązywania problemów na różne sposoby. Potrafi samodzielnie decydować o metodzie rozwiązywania problemu i uzasadnić wybór. Potrafi przewidywać i wyjaśniać skutki podjętej decyzji. Potrafi analizować i oceniać korzyści oraz koszty własnej samodzielności, brać za nią odpowiedzialność. Potrafi właściwie wykorzystać i sam tworzyć sytuacje sprzyjające samorządnym działaniom na rzecz wspólnego dobra osób i środowiska.</p>	<p>Przydzielenie indywidualnych projektów edukacyjnych, badań, obserwacji zgodnie z zainteresowaniami uczniów (ale coraz trudniejszych, nowych). Prezentacje efektów realizacji indywidualnych zadań uczniów. Organizowanie prac na rzecz klasy, szkoły, społeczeństwa. Ustalanie reguł zachowania. Organizowanie grup pomocowych dla osób nieśmiałych, z niskim poczuciem własnej wartości itp.</p>
2. Rozwijanie umiejętności komunikowania się, poszukiwania i interpretowania informacji w postawie otwartej, ale jednocześnie krytycznej.	<p>Uczeń zna i stosuje różne sposoby prowadzenia dialogu i dyskusji. Zna, docenia i stosuje różne możliwości wyrażania własnych myśli, uczuć, emocji: słowne i pozawerbalne. Umie słuchać innych ludzi. Potrafi nawiązać i podtrzymać kontakt i współpracę z innymi osobami. Potrafi polemizować, wyjaśniać własne stanowisko, wystąpić na forum klasy, samorządu, itp.</p>	<p>Organizowanie dyskusji, debat, warsztatów, negocjacji w związku z rozwiązywaniem problemów poznawczych i społecznych. Zespołowe rozwiązywanie problemów wymagających podziału zadań.</p>

	<p>Potrafi samodzielnie korzystać ze zbiorów biblioteki szkolnej. Potrafi poszukać informacji, posługując się komputerem, korzystać z Internetu.</p> <p>Podejmuje próby selekcjonowania informacji i interpretowania jej w postawie krytycznej, wyjaśniania związków logicznych i merytorycznych.</p>	
3. Rozwijanie sprawności i samodzielności życiowej.	<p>Uczeń umie zachować się rozsądnie w nowej sytuacji, analizować zdarzenia i ich przyczyny. Potrafi poradzić sobie w sytuacjach wymagających podstawowych umiejętności praktycznych (związanych ze sprawnością ruchową, majsterkowaniem, szyciem, utrzymaniem porządku wokół siebie). Potrafi w sytuacjach praktycznych zastosować wiedzę teoretyczną, udoskonalać i przekształcać te sytuacje. Potrafi zaopiekować się osobą potrzebującą pomocy, np. chorą, niepełnosprawną, zagubioną, nieśmiałą, pokrzywdzoną. Bezpiecznie i samodzielnie porusza się na ulicy. Potrafi posługiwać się sprzętem audiowizualnym, komputerowym, urządzeniami gospodarstwa domowego</p>	<p>Organizowanie wypraw w teren w celach badawczych i turystycznych.</p> <p>Rozwiązywanie w terenie zadań praktycznych wymagających współpracy, podziału zadań oraz zastosowania w praktyce wiedzy teoretycznej.</p> <p>Organizowanie warsztatów, kursów, treningów: np. zdobywania rowerowego prawa jazdy, rozwiązywania problemów w sposób twórczy, tańca, pierwszej pomocy itp.</p>
4. Branie odpowiedzialności za swoje wybory, za własną naukę, za własny rozwój. Uczenie się konstruktywnej samooceny.	<p>Potrafi zaplanować dla siebie zadania na określony czas i wywiązywać się z nich. Dbą o jakość wyników swojej działalności. Potrafi przeprowadzić samoocenę zachowania, umiejętności, postawy, wyciągnąć wnioski na przyszłość i kierować się nimi w dalszych zachowaniach.</p>	<p>Zajęcia tematyczne- Tworzenie arkuszy samooceny; planowanie własnego rozwoju.</p>
5. Samodoskonalenie i autokreacja. Przekraczanie własnych granic w sferze intelektualnej, emocjonalnej i sprawności fizycznej.	<p>Pracuje nad przewyciężaniem własnych wad i słabości (np. chępliwości i próżności). Uprawia sport, ćwiczy zręczność, zwinność, precyzję</p>	<p>Zajęcia tematyczne- Tworzenie arkuszy samooceny; planowanie własnego rozwoju.</p> <p>Stawianie przed uczniami</p>

	<p>ruchów. Ustala dla siebie nowe, coraz trudniejsze, reguły postępowania. Poszukuje nowych fascynacji np. sztuką, pomocą dla innych, itp. Poszukuje nowych metod uczenia się porozumiewania z innymi ludźmi. Podejmuje coraz bardziej świadome próby planowania własnego rozwoju, działań na rzecz środowiska naturalnego i społecznego.</p>	<p>problemów życiowych, poznawczych, emocjonalnych – nieznanymi im wcześniej.</p> <p>Zaskakiwanie ich nowymi metodami pracy.</p> <p>Inspirowanie do podejmowania wysiłku.</p> <p>Wspólnie z uczniem analizowanie wyników samooceny, ukazywanie nowych celów, odsłanianie nowych, nieznanymi dotąd uczniowi, wartości.</p> <p>Sugerowanie podjęcia się nowych trudniejszych zadań, zachęcanie, upewnianie w poczuciu wartości i własnej godności.</p>
--	---	--

VIII. WSPARCIE UCZNIÓW Z UKRAINY W KRYZYSIE UCHODŹCZYM

Oddziaływania nauczycieli, wychowawców wobec uczniów z Ukrainy

1. W codziennej pracy nauczyciele i wychowawcy będą:

- bacznie obserwować dzieci/uczniów pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno- pedagogicznej
- podczas rozmów z uczniami dawać przestrzeń do mówienia o swoich uczuciach, emocjach, potrzebach
- wskazywać sposoby radzenia sobie w trudnej psychologicznie sytuacji, w obliczu obciążenia, lęku, strachu
- podkreślać konieczność korzystania tylko ze sprawdzonych źródeł informacji o sytuacji w Ukrainie, bowiem nie wszystkie komunikaty pojawiające się w mediach są prawdziwe (m.in. wskazywać uczniom starszym jak identyfikować fake newsy oraz jak bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni i na co zwracać szczególną uwagę)
- omawiać bądź przypominać zasady bezpieczeństwa, sygnały alarmowe, elementy obrony cywilnej, pierwszą pomoc;
- informować, jakiego wsparcia im i ich rodzinom może udzielić szkoła i środowisko lokalne
- informować, do jakich osób, instytucji, urzędów mogą się zwrócić o pomoc w kryzysie uchodźczym
- zapoznawać z podstawowymi zwrotami w języku polskim, różnicami w życiu codziennym w Polsce i w Ukrainie.

2. Podczas rozmów z dziećmi/uczniami z Ukrainy nauczyciele, wychowawcy, pracownicy szkoły będą:

- uwzględniać potrzebę okazywania emocji związanych z sytuacją na Ukrainie i szanować decyzję o potrzebie rozmowy na temat toczącej się wojny, jeśli taka potrzeba się pojawi

- wzmacniać poczucie bezpieczeństwa
- nie wzbudzać u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju
- informować dzieci/uczniów, że z całego świata na Ukrainę kierowane jest wsparcie, w tym humanitarne, którego celem jest zakończenie działań wojennych;
- podkreślać, że Polska jest bezpiecznym krajem, który przyjmuje uchodźców z terenu Ukrainy i obejmuje ich pomocą;
- ustalać czy uczeń lub jego rodzina potrzebują pomocy;
- unikać wzbudzania u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju,
- mimo bariery językowej wprowadzać skuteczny sposób i formę porozumiewania się z uczniami i ich rodzinami, aby na bieżąco poznawać ich potrzeby i udzielać odpowiedniego wsparcia w ciągu trwania roku szkolnego 2022/ 2023

Dodatkowo ważne jest, aby z polskimi uczniami podczas rozmów:

- na bieżąco omawiać skuteczne sposoby i formy porozumiewania się z dziećmi z Ukrainy
- informować, jak można pomagać swoim ukraińskim rówieśnikom i pomagać w adaptacji do nowego środowiska szkolnego
- zapoznawać z podstawowymi zwrotami w języku ukraińskim, angielskim
- wyrażać szacunek wobec osób innej narodowości oraz elementów kultury ukraińskiej

IX. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora.

Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja działań oraz opracowanie wyników i wyciągnięcie wniosków na kolejny rok szkolny.

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

dokument podpisany elektronicznie

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Nakli w dniu

12 września 2022 r.

.....
Jan Pyrcha – dyrektor szkoły

Beata Pinkiert – Przewodnicząca RR

Nakla, wrzesień 2022r.